

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р Мария Димитрова Великова
член на научно жури, назначено със заповед № 2331/11.06.2013 г.
на Ректора на ВСУ „Черноризец Храбър“
и научен ръководител на докторант Константин Делов Писков

Относно: дисертационен труд на тема: „Иновативно управление на общинските социални услуги” (европейски контекст) с автор **Константин Делов Писков** докторант от катедра „Администрация и управление” на факултет „Международна икономика и администрация” на ВСУ „Черноризец Храбър” за получаване на образователната и научна степен „доктор” по научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство”.

В качеството на **научен ръководител** познавам добре процеса на разработване на представения за защита дисертационен труд.

Съпричастна съм към **формулирането** на основните **постановки** в него и това ми дава основание да направя следните оценки за качеството му:

I. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА И ОЦЕНКА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Представен е **завършен дисертационен труд** по една **сложна** и **широко дискутирана** в общественото пространство и научната литература тематика, отнасяща се до **развитието на социалните услуги на местно равнище** и **възможностите за тяхното иновативно управление**, която е все още **слабо разработена** в България, въпреки потребността на теорията и практиката от проучвания в тази област.

Същевременно, поради обремеността им с голям политически товар, от една страна, и големите обществени **потребности и очаквания** – от друга, изпълнението на поставените за разрешаване **цел и задачи** в дисертационния труд представлява голямо **предизвикателство** и **стимулира** към анализ, оценки и препоръки с теоретичен и практико-приложен характер. Те са тясно свързани с

обективно съществуващ обществен **проблем**, а именно: **несъответствие** (дисбаланс) между **желаното състояние** и **достигнатите резултати** при предоставянето на социални услуги в българските общини. Следователно, като опит за решаването на този проблем, **резултатите** от дисертацията имат **социално-икономически, управленски, политически** и други **измерения**.

В дисертационния труд са отразени **нови постижения** и **предизвикателства** адекватни на теоретичната и практико-приложна перспектива за иновиране управлението на социалните услуги, в условията на финансова и икономическа криза и свързаните с нея нови социални рискове.

Основен **аргумент** на автора за предприемане на изследването е именно необходимостта от развитието на креативни социални услуги с гъвкави характеристики – комплексни по форма, интегрирани по съдържание, ориентирани основно към диверсификация на грижите, индивидуалния подход, интервенцията в семейна среда и повишаване на мобилността. Това, от своя страна, налага прилагане на **нов подход** в управлението на социалните услуги, а именно **иновативното управление** за осигуряване на социална защита на нуждаещите се, като водещият критерий е задоволяване в максимална степен на нарастващите обществени потребности.

Логиката на дисертацията следва **традиционната структура** (увод, три глави, заключение, библиография и приложения). Посочената **структурата** на труда и неговото основно **съдържание** са **подчинени** на темата и на формулираните в увода обект, предмет, изследователски проблем, теза, цел и задачи.

В дисертационния труд проличава **умението** на автора **критично** да **осмисля** и **анализира** теоретичните концепции и практически подходи, да **систематизира** основните идеи, да **представя** убедително своята **теза** и да разкрива **перспективите** за бъдещи изследвания и практически приложения.

Практико-приложната част на труда е **планирана** и **изпълнена** в съответствие с изискванията на **съвременния теоретико-емпиричен модел** на изследване.

Много **сполучливо**, в направените в края на всяка глава **изводи**, и в **заключението**, са **обобщени** основни **резултати** и **аргументи**, които **потвърждават** научната обосновааност и практическата приложимост на авторовата теза.

Авторефератът е композиран съгласно изискванията и **отразява** всички основни **части** на дисертацията, с което се дава възможност да се **открийт** ясно постигнатите научни и приложни **резултати** и **приноси**.

По проблемите на дисертационния труд докторантът има **пет самостоятелни научни публикации** (една от които в чужбина), където се интерпретират проблеми разработени в труда.

II. ОЦЕНКА НА РЕЗУЛТАТИТЕ И ПРИНОСИТЕ НА ДОКТОРАНТА

Налице са реални **теоретични** и **практико-приложни резултати** от дисертационното изследване, по-значими от които са:

1) **Обемът, структурата и обхватът** на дисертационния труд са позволили на автора да **докаже** декларираната в началото **теза**. В процеса на доказване на тезата той **систематизира, анализира** и **критично оценява постигнатото** в теорията и практиката (европейска и българска) в областта на управлението на социалния сектор и **обосновава** своите виждания. Теоретичното изследване е **допълнено** от **критичен анализ** на **практико-приложни документи** и **нормативни актове** от различен характер и равнища (европейско, национално, регионално, местно), както и със **собствено емпирично изследване**.

2) **Систематизиран, доразвит и обогатен** е **понятийният апарат** свързан с управлението на социалния сектор в различните страни членки на ЕС, вкл. в България. Изведените **понятия**, разгледани в тяхната **взаимна връзка** и обусловеност са в **основата** на представената от докторанта **нова визия** за управление на социалните услуги на национално и местно равнище и представляват **база** за тяхното **ефективно предоставяне** в публичното пространство.

3) От позициите на **системния подход** е изследван **генезисът, съдържанието, функциите** и **целите** на общинските социални услуги, направена

е **оценка на състоянието, развитието и потенциалите за иновиране** на тяхното управление. На тази основа е **конструиран концептуален модел** за иновативно управление на социалните услуги на местно равнище.

4) С оглед на **успешното функциониране** на предложения **модел** е **аргументирана** необходимостта от извършване на **финален анализ и оценка** на **резултатите** от ефективното му приложение. Осъществяването на редовен (превантивен) **мониторинг** в модела и крайните отчетени резултати са **основен източник за информация** по отношение на **възможностите** за неговото **мултиплициране**.

5) От тази позиция са **изведени** няколко равнища на **показатели** за **измерване на изпълнението** на социалните услуги: показатели за индивидуално равнище; показатели за групово равнище; показатели за организационно равнище; показатели на общностно равнище и показатели на равнището на цялата община. Тази **практическа насоченост** се използва и при **иновативното управление** чрез концептуалния модел.

Приемам посочените в автореферата **приноси**, които несъмнено са **лично** дело на докторанта, и смятам, че в **съдържателно** отношение те **реално** отразяват неговите **постижения**.

III. КРИТИЧНИ БЕЛЕЖКИ И ПРЕПОРЪКИ ПО ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

В качеството си на **научен ръководител** на Константин Писков, в процеса на работата, съм правила **предложения** за **прецизиране** на **структурата** и **съдържанието** на дисертационния труд. Считам, че докторантът се е **съобразил** в значителна степен с моите **препоръки** и като цяло те са **отразени в дисертацията**.

В **оформлението** на дисертационния труд има малко на брой **неточности**, повторения, редакционни и технически грешки, които **не намаляват** научната му стойност. Препоръчвам на докторанта в бъдеще да **прецизира** в по-голяма степен **научния стил** на представяните от него разработки.

Научен интерес за бъдещи изследвания представлява още по-задълбоченото разглеждане и представяне на теоретичните и практико-приложните въпроси, разработени в настоящия труд, отнасящи се до:

1) **Връзките и зависимостите между икономическите и социалните приоритети на общоевропейските цели за развитие.**

2) **Връзките и зависимостите между социалните услуги като отрасъл на икономиката, и социалните услуги в контекста на социалната работа и социалната политика на държавата и съставните ѝ териториални структури.**

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ ПО ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Основният извод, който може да се направи е, че трудът **притежава необходимата научна значимост и несъмнено доразвива и обогатява** съществуващите теоретични знания и практически опит при управление на социалните услуги. Като цяло съдържанието показва, че **докторантът е в състояние да осъществява самостоятелна научна и практико-приложна дейност.**

Изложеното до тук ми дава основание да **приема** дисертационния труд на Константин Писков за **завършен**, съгласно изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника към него и Наредба № 12 на ВСУ „Черноризец Храбър“ за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ и научна степен „доктор на науките“.

Като член на научното жури и научен ръководител на докторанта давам **положителна оценка** на дисертационния труд „Иновативно управление на общинските социални услуги“ (европейски контекст), поради което **предлагам** на научното жури да **присъди** на **Константин Писков** образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност „**Организация и управление извън сферата на материалното производство**“.

27.06.2013 г.

Подпис:

Доц. д-р Мария Великова